

Bruxelles, 15. srpnja 2021.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2021/0203(COD)

10745/21
ADD 4

ENER 322
ENV 510
TRANS 468
ECOFIN 730
RECH 349
CLIMA 188
IND 197
COMPET 551
CONSOM 163
IA 132
CODEC 1073

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	15. srpnja 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2021) 624 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o energetske učinkovitosti (preinaka)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2021) 624 final.

Priloženo: SWD(2021) 624 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.7.2021.
SWD(2021) 624 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća
o energetske učinkovitosti (preinaka)

{COM(2021) 558 final} - {SEC(2021) 558 final} - {SWD(2021) 623 final} -
{SWD(2021) 625 final} - {SWD(2021) 626 final} - {SWD(2021) 627 final}

A. Potreba za djelovanjem
O čemu je riječ? Zašto je to problem na razini EU-a?
EU trenutačno ima cilj uštede energije od najmanje 32,5 % do 2030., u skladu sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova za 40 %. U Planu za postizanje klimatskog cilja predloženo je da se do 2030. neto emisije stakleničkih plinova smanje za najmanje 55 % u odnosu na 1990. na troškovno optimalan način. Kako bi se to postiglo, krajnja potrošnja energije u EU-u trebala bi se smanjiti za najmanje 36–37 %, a potrošnja primarne energije za 39–41 % u usporedbi s predviđenom potrošnjom energije. S obzirom na to da se izgaranju goriva za energiju pripisuje 75 % trenutačnih emisija stakleničkih plinova u EU-u, smanjenje potrošnje energije je zajedno s dekarbonizacijom opskrbe energijom ključan element za postizanje cilja EU-a. Opće mjere za smanjenje emisija stakleničkih plinova za 55 % do 2030. razmotrene su u Planu za postizanje klimatskog cilja do 2030. Nastojanja EU-a u području uštede energije trenutačno nisu dovoljna za optimalno postizanje cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. pa se stoga postavlja pitanje kako ih poboljšati. Važno je da EU pokaže da je izvedivo i poželjno poduzeti mjere za troškovno učinkovito smanjenje emisija stakleničkih plinova u okviru europskog zelenog plana.
Što bi trebalo postići?
Potreba za većom uštedom energije ukazuje na to da bi Direktivu o energetskej učinkovitosti trebalo ojačati. Time će se, uz drugo zakonodavstvo EU-a, osigurati dostatna ušteda energije za troškovno učinkovito postizanje klimatskog cilja EU-a do 2030. Ušteda energije trebala bi se ostvariti u sektorima u kojima to ima najviše smisla s gospodarskog, socijalnog i ekološkog stajališta. Trebalo bi optimizirati dodatne koristi kao što su one koje proizlaze iz smanjenog utjecaja na okoliš i izbjegavanje povećanja nejednakosti.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a (supsidijarnost)?
Ugovorom o funkcioniranju EU-a utvrđeno je da je cilj energetske politike EU-a promicanje energetske učinkovitosti i uštede energije. Temeljni problemi koji uzrokuju nedostatnu uštedu energije jednaki su diljem EU-a. Djelovanjem na razini EU-a mogu se omogućiti i osnažiti nastojanja država članica te osigurati koordiniraniji i usklađeniji pristup uz izbjegavanje narušavanja jedinstvenog tržišta. Ono će pomoći u stvaranju većih tržišta za materijale i proizvode koji pomažu u poboljšanju energetske učinkovitosti. Iskustvo pokazuje da se zajedničkim okvirom EU-a smanjuju troškovi, povećavaju koristi od unutarnjeg tržišta i omogućuje nacionalnim tvorcima politika da uče jedni od drugih. Mjerama na razini EU-a učinkovito se dopunjuju i pospješuju nacionalne mjere.
B. Rješenja
Koje su opcije za postizanje ciljeva? Postoji li najpoželjnija opcija? Ako ne, zašto?
Glavni mehanizam za postizanje ciljeva jest povećanje općeg cilja uštede energije u EU-u i povećanje njegova obvezujućeg učinka. Može se dopuniti posebnim zahtjevima koji dovode do uštede energije, primjerice proširenjem mjera koje se odnose na nabavu u javnom sektoru i obnovu zgrada te povećanjem ambicija u pogledu obveza uštede energije. Postoji potreba za jačanjem i poboljšanjem širokog raspona poticajnih i potpornih mjera kako bi se stvorilo okruženje u kojem je lakše promicati energetske učinkovitost i ostvariti uštedu energije. Potrebno je ocijeniti opcije kako bi se osigurala njihova usklađenost s drugim mjerama koje se predlažu kao dio paketa „Spremni za 55 %”.
Koja su stajališta različitih dionika? Tko podržava koju opciju?
Većina dionika slaže se da politike energetske učinkovitosti imaju ključnu ulogu u postizanju ambicioznijih ciljeva u području klime za 2030., dok istodobno omogućuju održiv rast u okviru

kojega nitko neće biti zapostavljen. Njihova stajališta donekle se razlikuju u pogledu odgovarajućih mjera za postizanje tih ciljeva, ali ne razlikuju se znatno u pogledu konačnih ciljeva. Gotovo polovina zalaže se za viši cilj EU-a, a više od polovine slaže se da on mora biti obvezujući. Otprilike polovina podržava obvezujuće nacionalne ciljeve. Postoje prilično različiti stavovi o nizu utvrđenih opcija. Općenito, civilno društvo ima pozitivniji stav u pogledu toga kako bi predložene mjere mogle izgledati. U mnogim slučajevima poduzeća u velikoj mjeri pružaju podršku. Čini se da javna tijela imaju oprezniji pristup.
C. Učinci najpoželjnije opcije
Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?
Opcija kojoj se daje prednost sastoji se od paketa kojim se postiže visoka razina uštede energije na učinkovit način, uz izbjegavanje opcija koje najviše opterećuju.
Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?
Glavne troškove čine ulaganja potrebna za povećanje energetske učinkovitosti. Očekuje se da će financijska potpora iz instrumenta NextGenerationEU i drugih javnih izvora imati ključnu ulogu u poticanju ulaganja u energetske učinkovitost. Za energetske učinkovitije opremu i prenamjenu zgrada uzimaju se u obzir kapitalni troškovi.
Koji su učinci na MSP-ove i konkurentnost?
Ne očekuje se znatan utjecaj na MSP-ove. Postoji znatan prostor za troškovno učinkovitu uštedu energije u području usluga i industrije koja neće dovesti do općeg povećanja troškova. Njezinom provedbom trebala bi se smanjiti izloženost poduzeća fluktuacijama cijena energije te bi se, zajedno sa smanjenim operativnim troškovima, trebala povećati njihova konkurentnost.
Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?
Najpoželjnija opcija za javne uprave uključuje određene troškove provedbe, čak i kad se oni temelje na već postojećim mjerama. Međutim, očekuje se da će ti dodatni troškovi biti mali u usporedbi sa znatnom uštedom troškova koja će se ostvariti ulaganjima u uštedu energije. Novac koji se ne potroši na energiju upotrijebit će se u druge svrhe i potaknuti zapošljavanje i gospodarsku aktivnost. Ti se troškovi mogu razlikovati ovisno o načinu na koji države članice odluče ispuniti zahtjeve. Usklađeno djelovanje u području Direktive o energetske učinkovitosti državama članicama pruža forum za razmjenu najbolje prakse i utvrđivanje učinkovitih načina za postizanje željenih ciljeva. Komisija je spremna dodatno podržati države članice pružanjem tehničke pomoći.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka?
Smanjenje potrošnje energije imat će znatnu korist za okoliš, posebno zbog smanjenja onečišćenja zraka. Imat će i drugih koristi za okoliš, kao što su smanjenje emisija u vodu iz elektrana i smanjenje štete za okoliš zbog manje potrebe za infrastrukturu i manje ekstrakcije resursa. Manjom potrošnjom energije smanjuje se i potrošnja resursa te se doprinosi kružnom gospodarstvu. Smanjenjem potrebe za energijom smanjit će se i ovisnost EU-a o uvozu energije i geopolitička nestabilnost, što će dodatno zaštititi gospodarstvo od vanjskih šokova cijena energije. Uz dobro osmišljene mjere, donijet će i važne socijalne koristi. Na primjer, energetska modernizacija stambenih objekata dovest će do boljih životnih uvjeta i do boljeg zdravlja, kao i do manjih rashoda za energiju. Mjere za uštedu energije dovode do stvaranja velikog broja radnih mjesta.
Proporcionalnost?
Načelo proporcionalnosti u potpunosti se poštuje. Predložene mjere predstavljaju minimum potreban za postizanje ciljeva ključnih za ispunjavanje klimatskih ambicija EU-a za 2030.
D. Daljnje mjere
Kad će se predložene mjere preispitati?
Komisija namjerava svakih 5 godina preispitati provedbu zakonodavstva kako bi procijenila u kojoj su mjeri ciljevi politike ostvareni.